

Hem>Lagstiftning och rättspraxis>EU-lagstiftning

EU-lagstiftning

Europeiska unionen (EU) har sitt eget rättssystem och sina egna lagar. De viktigaste reglerna och principerna fastställs i grundfördragen. EU kan anta lagstiftning som medlemsstaterna är skyldiga att respektera och tillämpa.

EU-rätten är rättsligt bindande och tillgänglig på alla [EU:s officiella språk](#). Via webbplatsen [EUR-Lex](#) har du tillgång till EU-rättsakter på alla dessa språk och med sökfunktionernas hjälp kan du hitta en viss lag eller bestämmelse.

EU-rättens källor

De två viktigaste EU-rättskällorna är **primärätten** och **sekundärätten**.

Primärätten utgörs av fördrag som fastställer EU:s rättsliga ram. Sekundärätten består av rättsakter som baserar sig på dessa fördrag, såsom förordningar, direktiv, beslut och avtal. Till detta kommer allmänna EU-rättsliga principer, den **rättspraxis** som utvecklats av Europeiska unionens domstol samt **internationell rätt**.

Ett utmärkande drag hos EU-rätten är att den kan åberopas direkt inför EU-medlemsstaternas domstolar ("direkt effekt") och att EU-medlemsstaternas lagstiftning kan få ge vika när den står i strid med EU-rätten (EU-rättens "företräde").

EU:s primär rätt (fördragen)

Primärätten kan betraktas som Europeiska unionens främsta rättskälla. Den återfinns i toppen av rättsordningen och består i huvudsak av följande **fördrag**:

Grundfördragen: [fördraget om Europeiska unionen](#), [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt](#), och [fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen](#).

Protokoll och bilagor till fördragen, fördragen om medlemsstaternas anslutning till Europeiska unionen samt andra fördrag.

Tillsammans fastställer dessa fördrag behörighetsfördelningen mellan unionen och dess medlemsstater. Vidare definierar de beslutsprocessen samt EU-institutionernas befogenheter och omfattningen av deras verksamhet inom varje politikområde.

Den senaste ändringen av EU:s primär rätt har skett genom [Lissabonfördraget](#), som trädde i kraft i december 2009 (fördragen som det hänvisas till ovan inkluderar de ändringar som fastställs genom Lissabonfördraget).

Sekundär rätt (lagstiftning, avtal etc.)

Sekundärätten inbegriper så kallade unilaterala rättsakter och avtal.

Till de unilaterala rättsakterna hör i första hand de som anges i artikel 288 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt](#): förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden. Dessutom finns det särskilda rättsakter som grundar sig på de tidigare fördragen: exempelvis på straffrättens område fortsätter de så kallade rambesluten att vara tillämpliga (de antogs innan Lissabonfördraget trädde i kraft, när det rättsliga samarbetet och polissamarbetet på straffrättens område intog en särställning – du kan läsa mer om detta på följande länk: [Sammanfattningar – det straffrättsliga området fram till november 2009](#)). Rättsligt bindande rättsakter som antagits genom lagstiftningsförfarande (till exempel förordningar, direktiv och rambeslut) kallas rättsakter eller "lagstiftning".

Med avtal avses internationella avtal eller konventioner som undertecknats av gemenskapen eller Europeiska unionen och ett land eller en organisation utanför EU, avtal mellan medlemsstaterna och interinstitutionella avtal som ingås av olika EU-institutioner.

Sammanfattningar av lagstiftning samt närmare upplysningar

Utöver [EUR-Lex](#), som innehåller fulltextversioner av all EU-lagstiftning, finner man på webbplatsen "[Sammanfattning av EU-lagstiftningen](#)" en presentation av de viktigaste aspekterna av EU-lagstiftningen i kortfattad och lättläst form. På denna webbplats finns uppskattningsvis 3 000 sammanfattningar av EU-lagstiftning i form av faktablad fördelade på ämnesområden som motsvarar [EU:s verksamhetsområden](#). Ämnesområdena sträcker sig från jordbruk till transport och webbplatsen ger en övergripande och uppdaterad presentation av relevant EU-lagstiftning. Däremot omfattas inte beslut av mer tillfällig natur, till exempel beslut om stöd.

Vidare kan man via [EUR-Lex](#)-databasen följa alla lagförslag under EU-institutionernas beslutsprocess, och [Europe Direct](#) kompletterar de ovannämnda informationskällorna genom att erbjuda användarvänliga sammanfattningar av ibland tämligen omfattande och komplicerad EU-lagstiftning (EU-medborgarna kan också få svar på sina frågor om EU).

Senaste uppdatering: 18/01/2019

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.